

М и ш л њ е њ е
у вези са применом члана 16. став 2. тачка 3) Закона о заштити конкуренције

Комисији за заштиту конкуренције достављен је захтев за издавање службеног мишљења у вези са тумачењем и применом члана 16. став 2. тачка 3) Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09), који се примењује од 01. новембра 2009. године. Подносилац захтева је навео да се из законских одредаба не може прецизно разјаснити шта се подразумева под неједнаким условима пословања на које се односи поменута одредба Закона, посебно у вези са ситуацијом када учесник има доминантан положај на тржишту и има више дистрибутера за територију Републике Србије и у том смислу, поставио следећа питања:

1. да ли одобравање различитих рабата дистрибутерима истог произвођача, а у зависности од количине робе коју сваки појединачни дистрибутер купи од конкретног учесника на тржишту, затим
2. да ли одобравање различитих рабата дистрибутерима истог произвођача, а у зависности од дужине или успеха сарадње коју сваки појединачни дистрибутер има са конкретним учесником на тржишту и
3. да ли одобравање различитих рабата дистрибутерима истог произвођача, а у зависности од гаранција плаћања коју сваки појединачни дистрибутер пружа конкретном учеснику на тржишту

представљају примењивање неједнаких услова од стране тог одређеног учесника на тржишту према његовим дистрибутерима.

Савет Комисије након разматрања захтева, а на основу члана 21. тачка 8) Закона о заштити конкуренције на 139. седници одржаној 19.11.2009. године даје следеће

Мишљење

На основу навода изнетих у захтеву, Савет Комисије констатује да се исти односи на процену утицаја ратне политике доминантног учесника на тржишту у односу на његове дистрибутере, односно на процену услова конкуренције између дистрибутера истог производа (тзв. *intra brand* конкуренцију). Истовремено, описана ситуација може произвести одређене ефекте, како на тржишту производње и тржишту дистрибуције, тако и потенцијално на свим другим вертикално интегрисаним тржиштима у односу на тржиште дефинисаног доминантног учесника, а што је предмет оцене самих учесника на тржишту и Комисије за заштиту конкуренције *од случаја до случаја* с обзиром на конкретне услове конкуренције на посматраним тржиштима.

Стога, Савет Комисије истиче да се ратна политика коју примењује доминантни учесник на тржишту мора ценити у сваком појединачном случају, што би значило да је неопходно утврдити на којем релевантном тржишту је активан доминантан учесник, услове конкуренције на том тржишту (отвореност за нове уласке, трошкове уласка на тржиште, број и снага конкурената, отвореност других повезаних тржишта и сл.), као и ефекте које на услове конкуренције може имати ратна политика коју доминантни учесник примењује, те у складу са тим и дозвољеност примене различитих врста рабата (нарочито побројаних у захтеву за мишљење – количински рат, рат за верност, временско условљавање испуњења услова за рат, рат на остатак и сл.). С тим у вези, потребно је нагласити да се првенствено цене ефекти ратне политике

доминантног учесника на релевантном тржишту у односу на услове конкуренције на релевантном тржишту на коме наступају његови конкуренти са истим или сличним, односно заменљивим производима (утицај на тзв. *inter brand* конкуренцију). Стога се за сваки случај посебно морају утврдити врсте и транспарентност примењиваних рабата и њихова дозвољеност у зависности од релевантног тржишта и ефеката рабатне политике на њему, а након тога и ефекти примењиване рабатне политике на услове конкуренције између дистрибутера истог производа.

У складу са наведеним, скрећемо пажњу да уговори о дистрибуцији, односно вертикални споразуми морају испуњавати све услове из члана 11. Закона и упућујемо на обавезу подношења захтева за појединачно изузеће у складу са одредбама члана 12. Закона о заштити конкуренције.

САВЕТ КОМИСИЈЕ